

De fleste av oss kjenner den bibelteksten vi nå skal høre godt. Likevel hører vi den på ny i dag. Det jeg skal si i prekenen er heller ikke overraskende nytt i forhold til prekener dere har hørt før over denne teksten. Hvorfor da gå i kirken år etter år og høre de samme bibeltekstene og prekener som ikke bringer all verdens nytt? Det må da være en grunn til det, ut over tradisjonen og vanen, og ut over det en får i fellesskapet.

Påminnelse er et stikkord. I en hverdag der vi omgis av en endeløs strøm av ord, trenger vi å stanse opp og gjentatte ganger minnes om hva Gud sier i sitt ord. Vi trenger å la Ordet tale til oss, trøste, styrke og korrigere oss, og ved Den Hellige Ånd forme oss etter Guds vilje. Troen trenger næring og vi trenger at Ånden skaper sitt verk i våre liv. Så derfor, ha forventninger til denne dagen, ha forventninger til teksten dere nå skal høre og lytt til prekenen. Kanskje Gud vil minne deg om noe nettopp i dag.

Prekentekest: Matt 6,24-34

Jesus sa: Ingen kan tjene to herrer. Han vil hate den ene og elske den andre, eller holde seg til den ene og forakte den andre. Dere kan ikke tjene både Gud og Mammon. Derfor sier jeg dere: Vær ikke bekymret for mat og drikke som dere må ha for å leve, og heller ikke for klærne som kroppen trenger. Er ikke livet mer enn maten og kroppen mer enn klærne? Se på fuglene under himmelen! De sår ikke, de høster ikke og samler ikke i hus, men den Far dere har i himmelen, gir dem føde likevel. Er ikke dere mer verd enn de? Hvem av dere kan vel med all sin bekymring legge en eneste alen til sin livslengde? Og hvorfor er dere bekymret for klærne? Se på liljene på marken, hvordan de vokser! De arbeider ikke og spinner ikke, men jeg sier dere: Selv ikke Salomo i all sin prakt var kledd som en av dem. Når Gud kler gresset på marken så fint, det som står der i dag og kastes i ovnen i morgen, hvor mye mer skal han ikke da kle dere? Så lite tro dere har! Vær altså ikke bekymret og si: Hva skal vi spise? eller: Hva skal vi drikke? eller: Hva skal vi kle oss med? Alt dette er hedningene opptatt av; men den Far dere har i himmelen, vet at dere trenger alt dette. Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt det andre i tillegg. Så vær ikke bekymret for morgendagen; morgendagen skal bekymre seg for seg selv. Hver dag har nok med sin egen plage.

Jesus sier her at vi har grunn til å la være å bekymre oss. Likevel hører bekymringer med til hverdagen for mange. Dessverre er det sånn. Dessverre, fordi det er vondt å bekymre seg, og dessverre fordi det tar mye krefter og oppmerksomhet som vi skulle brukt på andre ting. Overskuddet til å gjøre godt blir borte, og initiativet kveles.

Bekymringer kan være så mangt. 11.september har blitt en dato som forbindes med frykt. Angst skapes når terror og vold komme faretruende nær. Det er ikke lett når pengene ikke strekker til og familiemedlemmer blir uten arbeid. Det er ikke lett når helsa med årene svikter, når oppforbakkene og trappene blir stadig tyngre, når is og snø gjør det utrygt å gå ut.

Det er ikke lett når en bekymrer seg for familien, for ektefelle, for foreldre, for barn eller barnebarn. Det er ikke alltid de samme tingene som bekymrer når en er ung som når en er gammel. Men en del slike

bekymringer blir for mange ikke mindre etter som årene går, snarere større.

Det er ikke lett for den som bekymrer seg. Vi vet vel alle noe om hva bekymringer er og hva bekymringer gjør med oss. "Hvem av dere kan vel med all sin bekymring legge en eneste alen til sin livslengde?" Nei, hvem kan vel det? Bekymringer utretter ikke noe positivt. De bare kommer og er der og vil ikke gå.

Jeg tror at de som hørte på Jesus da han sa dette ikke hadde det så mye annerledes enn oss. Mange var fattige, og avstanden til den materielle nøden var kortere, men bekymringer har mennesker hatt til alle tider. Er det ikke det ene, så er det like fullt det andre som kaster mørke skygger inn over livet.

Midt i forsamlingen av bekymrede disipler sa Jesus "Vær ikke bekymret for mat og drikke som dere må ha for å leve, og heller ikke for klærne som kroppen trenger." Vi skulle kanskje tro at det ikke var nødvendig å si dette til disipler som levde så nær til Jesus, som var daglig sammen med ham, som så alle underne han gjorde, og som opplevde Guds omsorg på nært hold.

Når det likevel var nødvendig den gangen, og når det også er nødvendig å forkynne dette ordet den dag i dag, skal tro om ikke det henger sammen med sider ved vår menneskelige natur? Vi er ifølge Bibelen skeptiske til Gud, og det er medfødt. Vi bærer på en arv; det gamle opprøret, arven fra syndefallet. Selv som kristne bærer vi med oss dette gamle som en del av oss selv. Å kvitte seg fullstendig med det blir som å forsøke å løpe fra sin egen skygge, plutselig en vakker solskinnsdag oppdager vi; den er jo der igjen!

Tro kan flytte fjell, men å tro seg fullkomment fri fra "mitt gamle jeg," det er ikke tro, men overtro. "Sier vi at vi ikke har synd, da bedrar vi oss selv, og sannheten er ikke lenger i oss," står det i 1.Joh 1, "Men dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, så han tilgir oss syndene og renser oss for all urett."

Vi inviteres til å være åpne og ærlige; sette ord på det som er vanskelig, sette ord på det vi kjenner strider mot Gud i våre liv, sette ord på at vi også forsøker å dekke over og gjøre oss frommere enn vi innerst inne er. Det er der i møte mellom vårt gamle jeg som er grunnleggende skeptisk, og vår nye natur som vil det som Gud vil, det er der i møtet punktet konflikten i oss oppstår. Vi blir ikke kvitt den gamle Adam, men Jesus åpner for en ny dimensjon når han sier: "Vær ikke bekymret ... den Far dere har i himmelen, vet at dere trenger alt dette."

Vi er altså ikke overlatt til oss selv! Det er virkelig tilfelle at vår himmelske Far bryr seg om hver og en av oss, midt i vår hverdag. Han kjenner ditt liv. Han vet om dine behov. Han vet om alt som du trenger til livets opphold. Og ser du etter, oppdager du gjerne mange av hans velsignelser så langt i ditt liv.

Når vi vet at Gud har så stor omsorg, er det da rett å bruke livet sitt til å samle rikdom til seg selv for å sikre sin fremtid? Er fokus der, skjønner vi snart at det vil styre livet. Det som styrer livet blir ens herre. Jesus har

gjentatte ganger lært oss at livet må ha kun ha ett overordnet fokus. Vi kan kun ha én herre som leder og styrer oss. Vi vet inderlig godt hva alternative herrer fører med seg. I de såkalte lastekatalogene i Det nye testamentet listes det opp slikt som binder mennesker sterkt. Blant dette er pengegriskhet, alkoholisme og hor. Alle kjenner vi til hvor sterkt slike laster kan binde, og vi kan legge til spillavhengighet og mye mer som vi hører om tar over styringen hos stadig flere i vår tid.

I dag handler det om faren ved å søke rikdom. Guds omsorg skal sette oss fri fra jaget etter penger. Det utelukker ikke at vi skal bruke vår sunne fornuft og planlegge vår økonomi, men som kristne har vi en tilleggsdimensjon; i forhold til det materielle kan vi regne med Guds omsorg. Dette innebærer ingen garanti for at vi skal få beholde vår høye levestandard. Snarere skal Guds omsorg for at vi har det vi trenger til livets opphold, sette oss fri til å leve med en åpen bankkonto og en utstrakt hånd til mennesker som trenger hjelp.

Vi må ikke bli så fiksert på dette å skulle sikre oss selv at vi lukker øynene for all den nøden som rammer andre. Det står skrevet: "Den som ser en bror lide nød og lukker hjertet til for ham når han selv har mer enn nok å leve av, hvorledes kan han ha Guds kjærlighet i seg?" 1.Joh 3. Det er et ransakende spørsmål.

Vår himmelske Far ønsker å bruke oss i sin omsorg for den som lider nød. Gud vil ha våkne øyne som ser og ører som hører, hender som gir og føtter som går. Det betyr ikke nødvendigvis at vi skal gi til enhver som ber om penger, eller til enhver organisasjon som ringer og ber om støtte til en god sak. Vi har alle et forvalteransvar i forhold til det vi disponerer, og dette skal vi utføre med skjønn. Jeg vet at det foregår mye oppofrende, gavmild nestekjærlighet i menigheten, og det skal vi takke Gud for. Noen har opplevd at det finnes menneskelige barrierer. Ikke alle takler å motta hjelp. Det er heller ikke bestandig lett å tilby økonomisk støtte der en ser behovet. Men når noen tør å vise praktisk omtanke for andre, hender det at mennesker gjennom omsorgen får se at Gud er god.

Det skal mot til å tilby økonomisk støtte og hjelp. Jeg husker et godt hjertelag hos mennesker jeg møtte for en del år siden. Jeg reiste da med Hurtigruta sammen med den eldste av barna. Hun var 3 år gammel. På forhånd hadde vi, i god norsk tradisjon, smurt nistepakke og tatt med, men jeg tenkte jeg likevel skulle undersøke hvor mye det kostet med frokost ombord. Det viste seg at jeg måtte betale full voksenpris også for dattera på tre år som bare kom til å forsyne seg med ei halv brødskive med brunost og et glass melk. Så mye penger var jeg ikke villig til å spandere på så lite, så vi gikk tilbake til nistepakken.

Dette var det et eldre ektepar som fikk med seg. Hun så oss i frokostsalen, og fikk med seg at vi snudde. Senere på dagen tok mannen hennes kontakt med meg. Han presenterte seg og nevnte at kona hadde sett en ung mann med ei datter i frokostsalen. De hadde visst lite penger. Han sa at det var jo forskjellige ting som kunne inntreffe og gjøre at vi alle kunne ha perioder med lite penger, og han ville tydeligvis mer enn gjerne hjelpe, selv om det var tydelig at det kostet han mye å si dette.

Jeg skjønnte ikke der og da sammenhengen, først etterpå forstod jeg. Og deres omsorg gjorde så sterkt inntrykk at jeg husker det den dag i dag. Jeg vet ikke om disse to var kristne. Men uansett, skulle ikke vi som gjennom år har opplevd Guds omsorg, avspeile denne omsorgen til andre? Vi som vet at Gud ofte sender mennesker med bønnesvar, skulle ikke vi stille våre føtter og hender til disposisjon for Far i himmelen og våge å tilby, eller i det minste vise vei dit hjelpen er å finne, selv om kanskje ikke alle med en gang ser og forstår og tar imot? Noen ganger kan til og med omtanken og hjertelaget være til større velsignelse enn pengene.

Noen har erfart at mye har falt sammen i livet. Mye ble annerledes enn en hadde tenkt. Den sikkerheten man trodde var der, og mennesker en hadde rundt seg, ble kanskje borte. Når alt kommer til alt er det begrenset hva vi kan sikre for fremtiden, Jesus ber oss satse først og fremst på evigheten. Jakten på Mammon gjør at en glemmer Gud, og Jesus får ikke den ene plassen som Herre i livet. Derfor stiller han opp den eneste farbare veien for den som vil følge ham; "søk først Guds rike og hans rettferdighet."

Inngangsporten er Jesu soningsverk på Golgata. Det er hele grunnlaget for Gudsforholdet. Jesu død for våre synder gir den som tror syndsforlatelse og Jesu rettferdighet. For den som søker Guds rike først, følger det også med et løfte: "Så skal dere få alt det andre i tillegg."

"Alt det andre" er ikke et løfte om rikdom og livslang fremgang. Det er også noe som heter prøvelser og trengsler. Vanskelige tider kan komme også for kristne. Men den som tror på Jesus er aldri alene, og aldri forlatt. I Ordspråkene 30 står det en bønn. I få ord samler den opp i seg viktige perspektiver på dette. Ta gjerne ordene til deg og lukk dem inn i din bønn.

"To ting vil jeg be deg om, dem må du ikke nekte meg før jeg dør: Hold falskhet og løgn langt borte fra meg, og gi meg verken armod eller rikdom, men la meg få den mat jeg trenger. Ellers kunne jeg bli så mett at jeg fornektet deg og spurte: Hvem er Herren? eller bli så fattig at jeg stjal og forbannet min Guds navn." Ordspråkene 30,7-9.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.